

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia nowych sądów obwodowych i powiatowych w Galicyi.

Wysoki Sejmie!

Wedle załączonej % odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa z 29. stycznia 1897 l. 905, którą otrzymaliśmy na dniu 3 lutego br. c. k. Ministerstwo sprawiedliwości z powodu reformy procedury cywilnej w załatwieniu przedłożonych sobie wniosków c. k. Prezydów wyższych sądów krajowych we Lwowie i w Krakowie, dotyczących się utworzenia trybunałów I. instancyi oraz sądów powiatowych, postanowiło wziąć obecnie pod rozagę 21 wniosków dotyczących utworzenia nowych sądów obwodowych i powiatowych a c. k. Prezydium Namiestnictwa odniosło się do Wydziału krajowego o spowodowanie, ażeby Wysoki Sejm stosownie do §. 1. ustawy z 26. kwietnia 1873 Nr. 62 Dz. u. p. i §. 2. ustawy z dnia 11. czerwca 1868 Nr. 59 d. u. p. zechciał wydać w kwestyi kreowania nowych sądów swoją opinię.

W szczególności mają być kreowane w okręgu wyższego sądu kraj. w Krakowie, sądy obwodowe w Białej, w Bochni, w N. Targu i w północnej części kraju między Wisłą a Sanem w Tarnobrzegu albo w Mielcu; dalej sądy powiatowe w Baranowie, Majdanie, Rudniku i Zakliczynie, oraz ma nastąpić wyłączenie gmin i obszarów dworskich Biadoliny szlacheckie, Jaworsko i Perła w okręgu sądu powiatowego w Brzesku i przydzielenie ich do okręgu sądu powiatowego w Wojniczu.

W okręgu wyższego sądu krajowego we Lwowie mają być utworzone sądy obwodowe w Czortkowie, w Jarosławiu i w Żółkwi, oraz sądy powiatowe w Boleszowcach, Jabłonowie, Jagielnicy, Krasnej, Podkamieniu, Strzeliskach, Uścierzkach i Zawałowie.

Od pierwszej chwili wprowadzenia trybunałów I. instancyi w Galicyi na podstawie rozp. minist. z 24. kwietnia 1854 dz. p. p. str. 111 było jednozgodną opinią kraju, że ilość utworzonych w r. 1854 sądów obwodowych i powiatowych w Galicyi jest za szczupłą, że rozległość terytoryalna tych sądów jest w stosunku do potrzeb ludzi szukających wymiaru sprawiedliwości za obszerna, i że w skutek tego sam wymiar sprawiedliwości na tem cierpieć musi, a co za tem idzie taki stan na podniesienie dobrobytu krajowego na rozwój stosunków handlowych wpływa bardzo ujemnie.

To też od początku swego istnienia Wydział krajowy na ten brak dostatecznej ilości sądów w swych przedłożeniach do Wys. Sejmu zwracał zawsze uwagę. Od chwili

jak ustawą z dnia 11. czerwca 1868 (dz. u. p. str. 58) powołała Wys. Sejm do konstytucyjnego współdziałania przy tworzeniu nowych sądów obwodowych i powiatowych przez powołanie Wys. Sejmu do objawienia zdania w sprawie utworzenia nowych i wyboru miejsca siedzib nowo utworzyć się mających sądów:

Wys. Sejm licznymi uchwałami swemi od wejścia w życie ery autonomicznej po czas ostatni wypowiedział w tej mierze swe życzenie w kierunku jak najliczniejszego pomnożenia sądów obwodowych i sądów powiatowych, wskazując równocześnie miejscowości, w których siedziby nowych sądów mogą być ustanowione.

Obecnie w skutek sankcjonowania nowej ustawy o procedurze cywilnej, która niebawem w życie już wchodzi, okazała się potrzeba utworzenia całego szeregu nowych trybunałów I instancji i sądów powiatowych, zachodzi więc uzasadniona nadzieja, że tymczasem życzeniom i uchwałom Wysokiego Sejmu z powodu wprowadzenia w życie reformy postępowania cywilnego stanie się zadość.

Przeważna ilość wymienionych wyżej sądów należy do rzędu tych, o które Wysoki Sejm niejednokrotnie uchwałami i rezolucjami swojemi u c. k. Rządu się upominał, lecz znaczna część należy do tych, co do których Wysoki Sejm nie powziął żadnej uchwały z powodu, że nie było petycyonujących o to stron.

Idąc porządkiem przez c. k. Prezydium Namiestnictwa wskazanym, przystępujemy do omówienia poszczególnych projektowanych sądów:

1) Utworzenie sądu obwodowego w Białej. Potrzeba utworzenia tego sądu przedstawiona jest w obszernym sprawozdaniu Prezydium c. k. sądu obwodowego w Wadowicach z 9. czerwca 1896 l. 1085, które wychodzi z tego założenia, że teraźniejszy okręg sądu obwodowego w Wadowicach z powodu znacznego obszaru jego (3676·35 klm. □) liczby ludności 378 610 według spisu ludności z r. 1890) i ilości wchodzących w skład jego sądów powiatowych, których obecnie jest 13, a która to liczba w razie utworzenia projektowanych trzech nowych sądów powiatowych w Jeleśni, Wilamowicach i Sułkowicach wzrosłaby aż do 16 sądów powiatowych — jest za obszerny i z tego powodu powinien być rozdzielony.

Wedle zdania Prezydium sądu wadowickiego siedzibą utworzyć się mającego sądu obwodowego może być tylko jedna z miejscowości na wschód od Wadowic położonych, na to nadaje się najbardziej Biała, której położenie terytoryalne na samej zachodniej granicy kraju ze względu na ugrupowanie sądów powiatowych mających ewentualnie wejść w skład przyszłego sądu obwodowego w Białej, nie stanowiłoby wprawdzie centralnego punktu, jednak jest w każdym razie odpowiedniejsze aniżeli położenie Żywca tembardziej, że wszystkie inne względy przemawiają za wyborem Białej a nie Żywca na siedzibę sądu obwodowego.

Obszar nowego sądu obwodowego w Białej wynosiłby 1400 klm. □, gdyby do tego sądu miały należeć już istniejące sądy powiatowe w Oświęcimiu, Białej, Żywcu oraz Milówce i nowo utworzyć się mające sądy powiatowe w Willamowicach i Jeleśni.

Ludność gmin do tych sądów powiatowych przydzielonych względnie przydzielić się mających wynosiła wedle spisu z r. 1896 około 150.000 mieszkańców trudniących się przemysłem domowym a przeważnie fabrycznym. Cała okolica Białej, miasto Biała i Bielsk oraz okolica pomiędzy Żywcem i Białą pokryta jest fabrykami, w których bardzo silna jest produkcja. Biała łącznie z Lipnikiem i Bielsk liczy około 30.000 mieszkańców; a Biała z powodu gęstego zaludnienia ruchu przemysłowego, i zasobności mieszkańców w rzeczywistości jest głównym punktem ruchu handlowego i przemysłu fabrycznego na zachodnim krańcu kraju, gdzie wszystkie warstwy społeczeństwa z ościennych powiatów sądowych potrzeby swe domowe i gospodarskie zaspokajają i interesa swe handlowe załatwiają. W Białej znajdują się liczne i bogate instytucje finansowe, z reprezentacjami i filiami pierwszych banków austriackich, stowarzyszenie zarobkowe itp. co

jest przyczyną, że cały ruch pieniężny, pożyczki i ruch wekslowy w Białej się centralizuje i przytem jest Biała siedzibą władz rządowych i autonomicznych.

Ludność powiatów sądowych wchodzących tu w rachubę, przez reprezentacje swych władz autonomicznych gorliwie popiera myśl utworzenia nowego sądu obwodowego z siedzibą w Białej a za potrzebą takowego oświadczyły się także Starostwa w Białej i Żywcu, tudzież sąd obwodowy w Wadowicach, sądy powiatowe w Oświęcimie, Białej, Kętach i Ślemieniu, upatrując w zaprowadzeniu tego sądu zadośćuczynienie socyjalnem, ekonomicznem i prawnym potrzebom ludności, wymogom administracyi, należytego wykonywania sądownictwa i wymiaru sprawiedliwości. Odrębne w tym względzie zdanie sądów powiatowych w Żywcu i Milówce nie mogą tu być brane w rachubę, i również opozycję gminy miasta Białej przeciw założeniu w Białej siedziby sądu obwodowego odnieść należy do pobudek niemających nic wspólnego z wymogami wymiaru sprawiedliwości.

Agendy przyszłego sądu obwodowego w Białej tak ze względu na czynność sądów powiatowych do jego okręgu wcielić się mających, jakoteż i spraw, które do sądu obwodowego, jako pierwszej i drugiej instancyi byłyby przydzielone, będą zdaniem Prezydium sądu obwodowego w Wadowicach zupełnie dostateczne.

Oceniając opinię ludności odnośnych powiatów sądowych oraz władz rządowych i autonomicznych, uwzględniając położenie terytoryalne, środki komunikacyjne, stosunki socyjalne i ekonomiczne, tudzież interesa prawne ludności, wreszcie lokalne warunki miasta Białej, Wydział krajowy w interesie publicznym oraz ze względów sądowo-administracyjnych i potrzeby należytego wykonywania sądownictwa oświadcza się za utworzeniem nowego sądu obwodowego w Białej, podzielaając w tym względzie zdanie Prezydium Sądu obwodowego w Wadowicach z 9. czerwca 1896 L. 1085 i sądu obwodowego w Wadowicach z 23. maja 1896 L. 2976.

2) Za kreowaniem sądu obwodowego w Bochni Wysocki Sejm oświadczył się w swych uchwałach z 4. maja 1875 i z 9. lutego 1894 a Wydział krajowy sądzi, że nad motywa, jakie przytoczył w swem sprawozdaniu z dnia 26. stycznia 1894 L. 3881 za utworzeniem tego sądu, nie ma nic więcej do dodania.

3) Co do utworzenia sądu obwodowego w Nowym Targu Wysocki Sejm jeszcze uchwałą z dnia 15. grudnia 1873 objawił c. k. Rząd owe swoje zdanie za kreowaniem tego sądu.

Z powodu zaprowadzenia nowej procedury cywilnej wyższy c. k. Sąd krajowy w Krakowie przeprowadził ściśle dochodzenie co do tego, gdzie ma być utworzony sąd obwodowy w Myślenicach, czy w Nowym Targu i przyszedł po wyczerpujących badaniach do tego przekonania, że Myślenice zupełnie nie nadają się na siedzibę takiego sądu, i w sprawozdaniach swych z 22. lutego 1896 L. 9501 i 22. lutego 1896 L. 1206 do c. k. Ministerstwa sprawiedliwości na zasadzie przedsięwziętych dochodzeń wyraził swoją opinię przeciw utworzeniu sądu kolegialnego w Myślenicach a natomiast za utworzeniem takiego sądu w Nowym Targu i taką opinię wyraził także Wydziałowi krajowemu w odezwie z 9. czerwca 1896 L. 8725.

W motywach swoich Wyższy c. k. sąd krajowy w Krakowie wyszedł z tego założenie, że Myślenice za blisko są położone Krakowa a proponowane dla Myślenic okręgi sądów powiatowych w Nowym Targu i Czarnym Dunajcu za daleko zaś położone od Myślenic, ażeby do nich mogły być przydzielone i że w ogólności potrzeba utworzenia sądu obwodowego w Nowym Targu jest dostatecznie usprawiedliwiona położeniem górskim i dalekimi odległościami poszczególnych miejscowości.

W roku 1896 wniesione zostały do Wysokiego Sejmu petycje gminy miasta Myślenic i Rady powiatowej tamże za utworzeniem sądu obwodowego w Myślenicach zamiast w Nowym Targu, które przekazane zostały Wydziałowi krajowemu uchwałą Wysokiego

Sejmu z 30. stycznia 1896. Wynik dochodzenia przeprowadzonego przez Wydziały powiatowe w Myślenicach, Wieliczce, Nowym Targu i Limanowie a to z przyczyny, że w skład nowego sądu obwodowego w Myślenicach proponowane zostały sądy powiatowe z tych 4 powiatów politycznych — był taki, że za utworzeniem sądu obwodowego w Myślenicach oświadczył się tylko Wydział i Rada powiatowa w Myślenicach wraz z gminami tego powiatu, natomiast stanowczo sprzeciwiały się temu Reprezentacje powiatowe w Nowym Targu, Wieliczce i Limanowie.

Wydział krajowy sądzi, że w obec tak jednogodnych opinii, w każdym razie nierównie więcej przemawia powodów za oświadczeniem się za kreowaniem Sądu obwodowego w Nowym Targu jak w Myślenicach i że w tym względzie należy pójść ze zdaniem Wyższego Sądu krajowego w Krakowie.

4) W przedmiocie wyboru najw. aściwszej miejscowości na siedzibę nowego sądu obwodowego dla północno-wschodniej części kraju pomiędzy Wisłą a Sanem Wydział krajowy przedłożył Wysokiemu Sejmowi osobne sprawozdanie z 19. grudnia 1896 do L. 80278, w którym zgodnie z opinią władz sądowych i Prezydium c. k. Namiestnictwa we Lwowie oświadczył się za wyborem Tarnobrzega na siedzibę tego sądu. — Przytem oświadczeniu Wydział krajowy i obecnie pozostaje i do niego niniejszem odwołuje się.

5) O utworzenie sądu powiatowego w Baranowie była wniesioną na ostatniej sesji Wys. Sejmu z r. 1896 petycja zwierzchności gminnej w Baranowie, którą Wysoki Sejm przydzielił Wydziałowi krajowemu uchwałą z 27. stycznia 1896 L. 856 do zbadania.

Wynik zarządzonego przez Wydział krajowy rozporządzeniem z 11. lutego 1896 L. 7343 dochodzenia wykazał, że tylko niektóre gminy i obszary dworskie tak w powiecie Mieleckim jak i w Tarnobrzesckim oświadczyły się za przydzieleniem do Baranowa, w większej atoli ilości oświadczyły się przeciw temu przydzieleniu.

Rada powiatowa w Mielcu na posiedzeniu z 11. marca 1896, tudzież Wydział powiatowy uchwały, że ustanowienie sądu powiatowego w Baranowie nie uważa za rzecz konieczną i zaznaczyły zarazem, że przydzielenie gmin z powiatu mieleckiego — do powiatu tarnobrzesckiego byłoby dla ludności tych gmin w sprawach administracyjnych i podatkowych nadzwyczaj uciążliwym; uchwała zapadła jednogłośnie.

Natomiast Rada powiatowa w Tarnobrzegu na posiedzeniu w dniu 5. sierpnia 1896 postanowiła przez wzgląd na utworzyć się mający c. k. sąd obwodowy w Tarnobrzegu poprzeć petycję gminy Baranowa o utworzenie sądu powiatowego.

Wyższy c. k. sąd krajowy w Krakowie odezwą z 3 listopada 1896 L. 16416 oznajmił Wydziałowi krajowemu, iż na podstawie przeprowadzonego dochodzenia zachodzi istotna potrzeba utworzenia sądu powiatowego w Baranowie i że miejscowość ta nadaje się na siedzibę sądu powiatowego i że już w sprawozdaniu swem z 8. lutego 1896 L. 34 przedłożył c. k. Ministerstwu sprawiedliwości wniosek na utworzenie sądu powiatowego w Baranowie, w skład którego miałyby wejść 19. gmin powiatu tarnobrzesckiego i mieleckiego o obszarze 224 095 kilm. □ z ludnością 14.175.

Do wniosku tego skłoniło wyższy sąd krajowy to, że zatem oświadczyły się sądy powiatowe w Tarnobrzegu i Mielcu, Wydział powiatowy w Tarnobrzegu, Starostwo w Mielcu Sąd obwodowy i Prezydium Sądu obwodowego w Rzeszowie, i że sądy powiatowe w Tarnobrzegu i Mielcu są przeciążone pracą a mimo wydzielenia pozostanie jeszcze przy sądzie powiatowym w Tarnobrzegu 32 041 ludności a przy sądzie powiatowym w Mielcu 31.294 ludności.

Ta sama opinia i te same daty znajdują się także w aktach, które nam obecnie przedłożyło c. k. Prezydium Namiestnictwa, Wydział krajowy uważa przeto na podstawie zgodnych opinii władz rządowych i autonomicznych utworzenie sądu powiatowego w Baranowie za uzasadnione.

6) Za utworzeniem sądu powiatowego w Majdanie w powiecie politycznym i sądowym kolbuszowskim oświadczyły się: Starostwo powiatowe i zarząd Rady powiatowej i Sąd powiatowy w Kolbuszowej, Sąd obwodowy w Rzeszowie i Prezydyum tegoż Sądu krajowego wedle sprawozdania c. k. Sądu obwodowego w Rzeszowie z 27. grudnia 1895 L. 13.329. Miasteczko Majdan jakoteż okoliczne gminy odznaczają się handlem bydła, co powoduje ustawiczną styczność z sądem; same jednak od siedzib teraźniejszych swych sądów znacznie oddalone, co wobec niedogodnej komunikacji na wymiar sprawiedliwości dla ludności okolicy te zamieszkującej niekorzystnie wpływa. Przytem sąd obwodowy w Rzeszowie w powołanem wyżej sprawozdaniu i to podnosi, że okolicy na granicy Monarchii położone, wymagają więcej opieki sądowej jak inne wśród kraju położone. — Okręg sądowy w Majdanie po przyłączeniu jednej gminy pobliskiej z okręgu tarnobrzeskiego i jednej gminy powiatu sokołowskiego i 12 gmin okręgu kolbuszowskiego obejmowałby 14 gmin z ludnością 16.169. Zdaniem władz sądowych sąd ten miałby dostateczną czynność, zwłaszcza, że w obec ułatwienia ludności w szukaniu wymiaru sprawiedliwości czynność sądowa znacznie się powiększy.

Wydział krajowy uważa na podstawie powołanych opinij władz sądowych utworzenie sądu powiatowego w Majdanie za uzasadnione, przyczem dodaje, że co do tego sądu nie były do Wysokiego Sejmu żadne petycje wnoszone.

7) O utworzenie sądu powiatowego w Rudniku wniosły w r. 1895 petycję gminy Rudnik oraz inne okoliczne gminy, a Wysoki Sejm uchwałą z 27. stycznia 1896 przekazał tę petycję Wydziałowi krajowemu z poleceniem wszechstronnego zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesyi.

Na skutek odniesienia się naszego w tej sprawie do wyższego c. k. Sądu krajowego w Krakowie otrzymaliśmy od tego sądu pod dniem 25. lutego 1886 L. 2974 opinią, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości oraz w interesie ludności uznaje potrzebę utworzenia nowego sądu powiatowego z siedzibą w Rudniku dla 14 gmin i obszarów dworskich i że przedstawił c. k. Ministerstwu sprawiedliwości wniosek na utworzenie sądu powiatowego w tej miejscowości. Tylko co do gminy Pszedzel zachodziła sprzeczność, gdyż sąd powiatowy i Starostwo oświadczyły się za pozostawieniem tej gminy przy Nisku, zaś Wydział powiatowy i Prezydyum sądu obwodowego za przedzieleniem jej do Rudnika. Z powodu tego zarządziliśmy dalsze dochodzenia co do przedzielenia gminy Pszedzel a wynikiem takowego było, iż Wydział krajowy odezwą z 23. kwietnia 1896 Lw. 21533 do c. k. wyższego sądu krajowego w Krakowie wystosowaną, oświadczył się za przydzieleniem gminy Pszedzel do przyszłego sądu powiatowego w Rudniku.

Powyższy stan rzeczy zgodny jest w zupełności z aktami przedłożonemi nam obecnie przez c. k. Prezydyum Namiestnictwa. Wydział krajowy zgodnie z opinią władz sądowych uznaje utworzenie sądu powiatowego w Rudniku za uzasadnione.

8) O utworzenie sądu powiatowego w Zakliczynie upominał się Wysoki Sejm u c. k. Rządu 4-krótnemi uchwałami, mianowicie: z 28. sierpnia 1877, 21. października 1881, 19. grudnia 1887 i 9. maja 1893. Z przedłożonych nam obecnie aktów okazuje się, że c. k. Wyższy Sąd krajowy w Krakowie w sprawozdaniach swych do c. k. Ministerstwa sprawiedliwości potrzebę utworzenia sądu powiatowego w Zakliczynie uznał i ze swej strony najusilniej poparł. Wobec tylukrotnych uchwał Wysokiego Sejmu za utworzeniem tego sądu, iż wobec uznania potrzeby obecnie przez Wyższy Sąd w Krakowie, odpada zdaje nam się potrzeba dalszego uzasadnienia co do kreowania tego sądu. Tylko co do ilości przydzielić się mających do tego sądu gmin powstają pewne kontrowersye. W tym względzie istniały 4. propozycye. mianowicie: uchwała Wys. Sejmu z 28. sierpnia 1877 oparta na sprawozdaniu Wydziału krajowego z 27. lutego 1877 L. 1341, wedle którego miały być przydzielone do sądu w Zakliczynie 19 gmin okręgu sądowego w Wojniczu i 2 gminy z okręgu sądowego w Tuchowie — razem 21 gmin.

Drugi projekt był komisji prawniczej Wys. Sejmu z 21. stycznia 1889 L. 6260, który atoli nie przyszedł na porządek dzienny a wedle którego miały być przydzielone do tego sądu 21 gmin okręgu sądowego w Wojniczu;

- 2 gminy z okręgu sądowego w Tuchowie,
- 2 gminy z okręgu sądowego w Tarnowie,
- 2 gminy z okręgu sądowego w Nowym Sączu

i 4 gminy z okręgu sądowego w Brzesku — razem 31 gmin.

Trzecia propozycja była c. k. Prezydium sądu krajowego w Krakowie z 15. lipca 1887 L. 2462, wedle której miały być przydzielonemi do sądu w Zakliczynie 25 gmin okręgu sądowego w Wojniczu między niemi także gminy Taściszowa, Gwoździec, Niedźwiedza i Złota,

- 2 gminy z okręgu sądowego w Tarnowie,
- 2 gminy z okręgu sądowego w Tuchowie i
- 2 gminy z okręgu sądowego w Nowym Sączu — razem 31 gmin;

przyczem dla wzmocnienia okręgu sądowego w Wojniczu, który przez wydzielenie aż naraz 25 gmin dla sądu pow. w Zakliczynie bardzo zostałby uszczuplonym Prezydium Sądu krajowego w Krakowie zaproponowało w zamian za wydzielone gminy dodanie mu z okręgu sądowego w Brzesku trzy gmin, a to:

- Biadoliny szlacheckie,
- Perła i
- Jaworsko.

Czwarta propozycja była wyższego sądu krajowego w Krakowie z 26. czerwca 1888 L. 21125, wedle której miały być przydzielone do sądu powiatowego w Zakliczynie 21 gmin z okręgu sądu pow. w Wojniczu, z wykluczeniem gmin Fiściszowa, Gwoździec, Niedźwiedza i Złota,

- 2 gmin z okręgu sądowego w Tarnowie,
- 2 gmin z okręgu sądowego w Tuchowie,
- 2 gmin z okręgu sądowego w Nowym Sączu i
- 4 gmin z okręgu sądowego w Brzesku — razem 31 gmin.

Równocześnie miała być gmina Jaworsko z okręgu sądowego w Brzesku wydzieloną i do okręgu sądowego w Wojniczu celem rekompansacji przydzieloną.

Wskutek zarządzonej przez c. k. Ministerstwo rekwizycji, Wyższy c. k. sąd krajowy w Krakowie w sprawozdaniu swem do Ministerstwa z 10 września 1895 L. 12594 zgodził się na 3. projekt, t. j. Prezydium Sądu krajowego w Krakowie, jako najbardziej odpowiadającego interesom ludności, wedle którego miały być przydzielonemi do Zakliczyna 25 gmin z okręgu Wojniczu, a to: 1) Bieśnik, 2) Biskupice lanckorońskie, 3) Borowa, 4) Chorzewice-Melsztyn, 5) Dzierzawiny, 6) Faliszowice, 7) Faściszowa, 8) Filipowice, 9) Gwoździec, 10) Kończyska, 11) Lusławice, 12) Niedźwiedza, 13) Olszowa, 14) Paleśnica, 15) Piaski Drużków, 16) Roztoka, 17) Ruda Kameralna, 18) Słoma, 19) Stróże, 20) Wesołow, 21) Wola Stróżka, 22) Zakliczyn, 23) Zawada lanckorońska, 24) Zdonia, 25) Złota — razem 12.821 ludności z okręgu Wojnickiego; dalej gminy Janowice z Gierowa i Wróblowice z okręgu tarnowskiego, Siemiechów i Brzezowa z okręgu w Tuchowie, Tropie, Wiatrowice i Roztoka z okręgu w Nowym Sączu — ogółem 19.436 ludności wedle spisu z r. 1890. Równocześnie przydzielone być miały do Wojnicza gminy Biadoliny szlacheckie, Perła i Jaworsko z okręgu sądowego Brzeskiego.

C. k. Ministerstwo zarządziło dalsze dochodzenie co do przydzielić się mających gmin do okręgu sądowego w Zakliczynie przez władze polityczne, a c. k. Namiestnictwo lwowskie zgodziło się na przydzielenie do okręgu w Zakliczynie tylko 25 z okręgu sądowego w Wojniczu, natomiast sprzeciwiło się przydzieleniu proponowanych przez Wyższy sąd krajowy w Krakowie po 2 gmin z okręgu sądowego w Nowym Sączu, Tuchowie

i Tarnowie jako sprzecznego z interesami ludności, wreszcie zgodziło się na przydzielenie gmin Biadoliny szlacheckie, Perła i Jaworsko z Brzeskiego, okręgu sądowego do Wojnicza.

Z tem zapatrywaniem Namiestnictwa lwowskiego zgodziło się także i Ministerstwo spraw wewnętrznych, a obecnie Prezydium Namiestnictwa żąda, ażeby i Wysoki Sejm co do przydzielić się mających do Zakliczyna gmin objawił swoje zapatrywanie.

W obec przeprowadzonych przez c. k. Władze polityczne dochodzeń, Wydział krajowy sądzi, że należy w tym wypadku kierować się interesem ludności i dlatego należy pójść za zdaniem Namiestnictwa Lwowskiego i c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych oraz c. k. Ministerstwa dla Galicyi i zgodziło się na przydzielenie do Zakliczyna tylko 25 gmin wymienionych powyżej z okręgu sądowego w Wojniczu i na przydzielenie do Wojnicza tytułem rekompensaty za wydzielone gminy, gmin Biadoliny szlacheckie, Jaworsko i Perła z okręgu sądowego Brzeskiego.

B) W okręgu wyższego Sądu krajowego we Lwowie.

1. Co do utworzenia Sądu obwodowego w Czortkowie dla okręgów Sądów powiatowych: w Borszczowie, Budzanowie, Czortkowie, Husiatynie, Kopyczyńcach, Mielnicy, Tłustem i Zaleszczykach, tudzież dla okręgu ewentualnie utworzyć się mającego Sądu powiatowego w Jagielnicy, to w tym względzie Wydział krajowy odwołuje się do licznych swych sprawozdań i do uchwał Wysokiego Sejmu, z których ostatnia zapadła dnia 5 maja 1893. L. s. 851. aleg. 163. Przy tej sposobności Wydział krajowy nie może pominąć tej okoliczności, że o utworzenie Sądu obwodowego zamiast w Czortkowie w Zaleszczykach, usilnie starało się miasto Zaleszczyki i powiat Zaleszczycki, ale przeciw temu oświadczyły się inne powiaty, które miałyby wchodzić w skład tego Sądu. Należyte umotywowanie sprawy za utworzeniem Sądu obwodowego w Czortkowie a nie w Zaleszczykach, zawarte jest w sprawozdaniu c. k. wyższego Sądu krajowego we Lwowie z dnia 28. marca 1896 l. 3.078/pr. do Wys. c. k. Ministerstwa sprawiedliwości wygotowanym, które znajduje się w naszych aktach i którego dla krótkości czasu tu nie powtarzamy.

2. Utworzenie Sądu obwodowego w Jarosławiu dla okręgów Sądów powiatowych w Cieszanowie, Jarosławiu, Lubaczowie, Pruchniku, Radymnie i Sieniawie.

Sprawa utworzenia tego Sądu została już przez Wysoki Sejm uchwałą z dn. 5. lutego 1895. L. s. 1.339. aleg. 211. zgodnie z obecnym wnioskiem Ministerstwa sprawiedliwości załatwioną. Z tego powodu sprawy ponownie nie omawiamy a odwołujemy się tylko do powyższej uchwały Wys. Sejmu i jej motywów.

3. Utworzenie Sądu obwodowego w Żółkwi dla okręgów Sądów powiatowych: w Bełzie, Kamionce strumiłowej, Kulikowie, Mostach wielkich, Niemirowie, Rawie ruskiej, Sokalu, Uhnowie i Żółkwi.

Wybór miasta Żółkwi na siedzibę przyszłego Sądu obwodowego, Wydział krajowy uważa ze wszelkich miar za odpowiedni i trafny.

Wprawdzie co do Żółkwi podniosły się pewne wątpliwości ze strony innych miast interesowanych ze strony ich reprezentacji gminnej lub powiatowej, jednakże Wydział krajowy wybór Żółkwi uważa za odpowiedniejszy aniżeli jakąkolwiek inną miejscowość w północno-wschodniej części kraju.

Jeżeli przeciw Żółkwi wystąpiły miasta Rawa Ruska i Sokal z pewną pretensją i z prośbą o utworzenie Trybunału I. instancyi w Rawie lub Sokalu to Wydział krajowy uważa tę rywalizację z miejscowego punktu widzenia za zupełnie zrozumiałą i dającą się usprawiedliwić — nie może jednak ze względów rzeczowych i historycznych przyznać ani

Rawie ruskiej ani Sokalowi tych kwalifikacji przedmiotowych, które przy wyborze siedziby Trybunału I. instancji mogą być decydujące.

Jeżeli c. k. sąd zamierza utworzyć okręg sądu I. instancji złożony z okręgów sądowych Bełz, Uhnów, Rawa ruska, Sokal, Kamionka strumiłowa, Mosty wielkie, Niemirów, Żółkiew i Kulików, to w tym okręgu z natury rzeczy tylko Żółkiew może być odpowiednią na siedzibą tego Sądu. Sokal ze wszystkich miejscowości dla tego okręgu byłby najmniej odpowiednim na siedzibę sądu z przyczyny, że Sokal leży na najdalej na północ wysuniętym miejscu: byłby dla Niemirowa, Kulikowa, Żółkwi i miejscowości w południowej części powiatu sądowego Raweckiego zbyt odległym punktem. W podobnym położeniu jest Rawa ruska na zachodnio-północnym łuku leżąca i od miejscowości we wschodnich częściach powiatów sądowych Sokalskiego, Mościckiego, Żółkiewskiego, tudzież od całych powiatów sądowych Kulikowskiego i Kamioneckiego zbyt odsunięta. Z tego ściśle terytoryalnego punktu widzenia najodpowiedniejszymi byłyby chyba Mosty wielkie na siedzibę sądu obwodowego a przecież tego stosunku nikt nie mógłby obronić i siedziby sądu obwodowego niktby w Mostach wielkich nie proponował.

Oprócz bowiem względów ściśle terytoryalnych i geograficznych także a może w przeważnej części inne względy a w pierwszym rzędzie względy na ekonomiczny stan miasta, na jego historyczną przeszłość i na jego wpływowe stanowisko w życiu handlowym, przemysłowym, towarzyskim w oświeceniu i kulturze muszą być rozważone i dopiero na podstawie tych wszystkich współczynników może być powzięta decyzja.

Nie da się zaprzeczyć, że jedynie tylko na podstawie terytoryalnego położenia, oceniając kwalifikacje siedziby sądu obwodowego, nie możnaby proponować Żółkiew. Istotnie leży ona w bliskości 28 km. od Lwowa. Ale nawet z tego punktu oceniając Żółkiew wydawałaby się odpowiednią na siedzibę sądu obwodowego z powodu bardzo ułatwionej komunikacji z miejscowościami siedziby sądów powiatowych okręgu utworzyć się mającego.

Kolej lwowsko-bełżecka łączy Żółkiew z Rawą ruską, Bełzem, Uhnowem i Sokalem, starannie utrzymana droga krajowa łączy Żółkiew z Mostami Wielkimi i Sokalem. Ale oprócz tego są i inne względy, przemawiające za utworzeniem siedziby nowego Sądu obwodowego w Żółkwi. Nie mówiąc już o historycznym znaczeniu miasta Żółkwi, trzeba wskazać na tradycję dawnego obwodu Żółkiewskiego, która sprawia, że znaczna jeszcze północna część kraju od Lwowa do granicy hrubieszowskiej, obejmująca dzisiejsze powiaty polityczne Rawa, Sokal, Żółkiew, do dziś dnia jeszcze ciąży ku Żółkwi i w dzisiejszych czasach przyczynia się do podniesienia ruchu handlowego i całego poziomu okręgu miasta

Wreszcie jeszcze jeden wzgląd podnieść należy, to jest wzgląd na ofiarność gminy miasta Żółkwi, która z rzadką gotowością przyczynić się chce do poniesienia części kosztów budowy trybunału i potrzebnych lokalności.

Te wszystkie względy sprawiają, że Wydział krajowy postanowił upraszać Wysocki Sejm o objawienie zdania w kierunku utworzenia Sądu obwodowego w Żółkwi.

4. Utworzenie Sądu powiatowego w Bołszowcach (w okręgu Sądu obwodowego w Brzeżanach) dla następujących gmin i obszarów dworskich:

Sąd obwodowy Brzeżany.

Powiat polit. Rohatyn.

Proponowany okręg nowego Sądu powiatowego w Bołszowcach.

Lp.	Miejscowość	Terażniejszy sąd	Liczba mieszkańc ^{ów}	Oddalenie w kilometrach od sądu	
				teraz	w przyszłości
1	Bołszowce	Bursztyn	3.689	16	—
2	Bouszów	"	1.994	11	4
3	Bybło	"	528	20	12·8
4	Chochoniów	"	879	21	12
5	Dytiatyn	"	831	20	13
6	Hanowce	"	612	14	9
7	Herbutów	"	855	12	6
8	Jabłonów	"	996	24	9
9	Konkolniki	"	587	20·6	4·5
10	Kunaszów	"	1.477	10	5·3
11	Podszumlance	"	638	14	11·5
12	Popławniki	"	320	14	5·3
13	Skomorochy nowe	"	949	12	9
14	Skomorochy stare	"	798	14	10·5
15	Słobódka bołszowiecka	"	583	14	1·5
16	Słobódka konkolnicka	"	949	21	6
17	Zagórze konkolnickie	"	780	22	7·5
18	Zelibory	"	502	10	8
			17.967		

Utworzenie tego Sądu uchwalone zostało uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 9. maja 1895, Ls. 252 i 633/95 Aleg. 161, do której to uchwały niniejszem odwołujemy się.

5. Utworzenie Sądu powiatowego w Jabłonowie (w okręgu Sądu obwodowego w Kołomyi) dla następujących gmin i obszarów dworskich:

Sąd obwodowy Kołomyja.

Powiat polit. Kołomyja.

Proponowany okręg nowego Sądu powiatowego w Jabłonowie.

Lp.	Miejscowość	Terażniejszy sąd	Liczba mieszkańc ^{ów}	Oddalenie w kilometrach od sądu	
				teraz	w przyszłości
1	Akreszory	Peczeniżyn	776		
2	Bania berezowska	"	1.025		
3	Berezów niżny	"	1.670		
4	Berezów wyżny	"	3.737		
5	Jabłonów	"	1.780		
6	Kowalówka	"	408		
7	Łucza	"	1.224		
8	Łuczki	"	249		
9	Myszyn	"	2.232		
10	Stopezatów	"	1.983		
11	Tekucza	"	1.259		
12	Kosmacz	Kosów	3.568		
13	Utoropy	"	1.713		
			21.624		

ostanowionem zostało uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 8. maja 1893, Ls. 809, Aleg. 150.

6. Utworzenie Sądu powiatowego w Jagielnicy, (w okręgu Sądu obwodowego w Tarnopolu, ewentualnie z okręgu nowo utworzyć się mającego Sądu obwodowego w Czortkowie) dla następujących gmin i obszarów dworskich:

Sąd obwodowy Tarnopol.

Powiat polit. Czortków.

Proponowany okręg nowego Sądu powiatowego w Jagielnicy.

Lp.	Miejscowość	Teraźniejszy sąd	Liczba mieszkań-ców	Oddalenie w kilo-metrach od sądu	
				teraz	w przy-szłości
1	Jagielnica (Markt)	Czortków	3.241	—	—
2	Jagielnica stara	"	1.216	—	5
3	Antonów	"	737	21	—
4	Chomiakówka ad Jagielnica	"	810	11·5	1·5
5	Dolina	"	863	11·5	2
6	Muchawka	"	1.094	15	5
7	Nagórzanka	"	1.197	11·5	1
8	Rosochacz	"	1.618	11·5	5·5
9	Salówka	"	703	11·5	1
10	Sosolówka	"	1.223	15·5	7·5
11	Świdowa	"	1.593	19	8·5
12	Szulhanówka	"	1.167	11·5	3·5
13	Ułazkowce	"	2.437	19	6·5
14	Zabłotówka	"	1.010	19	10
15	Milowce	Tłuste	1.067	11·5	12
16	Kapuściniec	Borszczów	852	21	11·5
			20.828		

O utworzenie Sądu powiatowego w Jagielnicy, wniesioną była do Wysokiego Sejmu petycja w r. 1895. Wysoki Sejm połączył sprawę tej petycji ze sprawą reaktywowania Sądu powiatowego w Jazłowcu, skąd Sąd powiatowy w r. 1880 przeniesiony został wskutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 29. maja 1873 do Złotego potoka.

Z powodu powyższej petycji gminy Jagielnicy, Wysoki Sejm uchwałą z 31. stycznia 1895, polecił Wydziałowi krajowemu przeprowadzić dochodzenie, czy należy oświadczyć się za Jagielnicą, czy za Jazłowcem.

Akta przeprowadzonych dochodzeń udzielono Wyższemu c. k. Sądowi krajowemu we Lwowie, który na ich podstawie i na podstawie swoich dochodzeń postawił do c. k. Ministerstwa sprawiedliwości wnioski tak co do reaktywowania Sądu powiatowego w Jazłowcu, jak na utworzenie nowego Sądu powiatowego w Jagielnicy. Ministerstwo sprawiedliwości jednak proponuje obecnie tylko utworzenie nowego Sądu powiatowego w Jagielnicy, a sprawę reaktywowania Sądu powiatowego w Jazłowcu, odłożyło na później, z którym to wnioskiem i Wydział krajowy się zgadza.

7. Utworzenie Sądu powiatowego w Krasnej (w okręgu Sądu obwodowego w Stanisławowie) dla następujących gmin i obszarów dworskich:

Sąd obwodowy Stanisławów.

Powiat polit. Kałusz.

Proponowany okręg nowego Sądu powiatowego w Krasnej.

Lp.	Miejscowość	Teraźniejszy sąd	Liczba mieszkań- ców	Oddalenie w kilo- metrach od sądu	
				teraz	w przy- szłości
1	Krasna	Kałusz	1.492	24	—
2	Grabówka	"	854	17	13
3	Jasień	"	2.475	43	17
4	Kamień	"	1.155	17	10
5	Ldziany	"	775	19	8·5
6	Majdan	"	543	44	11
7	Niebyłów	"	1.943	31	7
8	Petranka	"	1.899	16	8
9	Przysłup	"	702	44	16
10	Równia	"	1.029	19	11·5
11	Słoboda niebyłowska	"	358	28	5
12	Słoboda równiańska	"	310	23	7·5
13	Śliwki	"	850	33·5	11
14	Topolsko	"	456	19	10·5
			14.841		

na podstawie wdrożonych i przeprowadzonych dochodzeń, które w naszych aktach się znajdują, zaproponował c. k. Wyższy Sąd krajowy we Lwowie, który to wniosek Ministerstwo sprawiedliwości zaakceptowało, a Wydział krajowy również się z nim zgadza i w całości popiera.

8. Utworzenie Sądu powiatowego w Podkamieniu (w okręgu Sądu obwodowego w Złoczowie) dla następujących gmin i obszarów dworskich:

Sąd obwodowy Złoczów.

Powiat polit. Brody.

Proponowany okręg nowego Sądu powiatowego w Podkamieniu.

Lp.	Miejscowość	Teraźniejszy sąd	Liczba mieszkań- ców	Oddalenie w kilo- metrach od sądu	
				teraz	w przy- szłości
1	Czernica	Brody	1.809	19	8
2	Hucisko brodzkie	"	510	21	14
3	Nakwasza	"	1.461	18	4
4	Tetylkowce	"	303	21	5
5	Czepiele	Załoście	646	19	16
6	Dudyń	"	295	21	9
7	Hołubica z Żarkowem	"	1.126	27	18
8	Huta pieniacka	"	855	30	21
9	Jaśnicze	"	539	12	10
10	Kutyszczce	"	411	11	9·5
11	Litowisko	"	809	21	12·7
12	Maleniska	"	207	19	5
13	Majdan pieniacki	"	338	37	26
14	Niemiacz	"	825	15	4·4
15	Palikrowy	"	857	15	4·3
16	Pańkowce	"	405	23	4·7
17	Pieniaki	"	1.238	21	13·2
18	Podkamień	"	3.529	19	—
19	Popowce	"	1.049	23	7·8
20	Styberówka	"	531	15	8·3
21	Szyszkowce	"	523	17	9·5
22	Zwyzyn	"	760	17	15
			19.026		

Uchwałą z dnia 31. stycznia 1896, Wysoki Sejm przekazał petycję gminy Podkamień koło Brodów o utworzenie nowego Sądu powiatowego tamże Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu się z c. k. Władzami sądowymi i przedłożenia sprawozdania na najbliższej sesyi.

Ponieważ Wydział krajowy dowiedział się, że co do utworzenia Sądu powiatowego w Podkamieniu, władze sądowe przeprowadziły już potrzebne dochodzenia, przeto osobnych dochodzeń ze swej strony nie zarządzał, tylko powyższą petycję c. k. Wyższemu Sądowi krajowemu we Lwowie do załatwienia odstąpił, który postawił do Ministerstwa sprawiedliwości wniosek na utworzenie nowego Sądu powiatowego w Podkamieniu.

Ministerstwo sprawiedliwości wniosek ten przyjęło, a Wydział krajowy z nim także się zgadza.

9. Utworzenie Sądu powiatowego w Strzeliskach nowych (w okręgu Sądu obwodowego w Brzeżanach) dla następujących gmin i obszarów dworskich

Sąd krajowy Lwów.

Powiat polit. Bóbrka.

Proponowany okręg nowego Sądu powiatowego w Strzeliskach nowych.

Lp.	Miejscowość	Teraźniejszy sąd	Liczba mieszkańców	Oddalenie w kilometrach od sądu	
				teraz	w przyszłości
1	Bakowce	Bóbrka	478	14·5	3·9
2	Berteszków	"	444	13·4	7·5
3	Jatwigi	"	389	16·5	9·2
4	Lubieszka	"	624	11·6	9·7
5	Repechów	"	431	13·8	5·5
6	Trybuchowce	"	340	13·4	4·7
7	Zabokruki	"	533	12·5	5·6
8	Husiatycze	Chodorów	780	10·6	4·4
9	Kniesioło	"	846	17·6	3·3
10	Leszczyn	"	714	11·6	7·2
11	Oryszkowce	"	548	14·5	9·3
12	Strzeliska nowe	"	2.698	15	—
13	Strzeliska stare	"	786	16·9	1·9
14	Bieńkowce	Rohatyn	641	14	10
15	Frago	"	717	17	6·5
16	Jahłusz	"	355	19	8
17	Lubsza	"	381	19·5	5
18	Mełna	"	390	20	4·5
19	Podborze	"	308	18	4
20	Wyspa	"	579	19	5·5
21	Tuczna z Prybeniem	Przemyślany	1.054	19	9
			14.040		

Kreowanie tego Sądu zaproponował c. k. Wyższy Sąd krajowy we Lwowie na podstawie gruntownych badań, mianowicie po zasięgnięciu opinii interesowanych naczelnictw Sądów powiatowych w Bóbrce, Chodorowie, Przemyślanach i Rohatynie, dalej starostw w Bóbrce, Przemyślanach i Rohatynie, Wydziału powiatowego w Bóbrce, na koniec krajowego Sądu we Lwowie i Sądu obwodowego w Brzeżanach, które to władze jak najgoręcej kreowanie tego Sądu poparły, a tylko Wydziały powiatowe w Rohatynie i Przemy-

ślanach przeciw wydzieleniu niektórych gmin z ich powiatów sprzeciwiły się o to z obawy, że dodatki powiatowe doznają uszczerbku. Ministerstwo sprawiedliwości poszło za zdaniem c. k. Wyższego Sądu krajowego we Lwowie i proponuje obecnie utworzenie tego Sądu, a Wydział krajowy ze swej strony również ten wniosek popiera.

10) Utworzenie Sądu powiatowego w Uścierykach (w okręgu Sądu obwodowego w Kołomyi) dla następujących gmiu i obszarów dworskich:

Sąd obwodowy Kołomyja.

Powiat polit. Kosów.

Proponowany okręg nowego Sądu powiatowego w Uścierykach.

Lp.	Miejscowość	Teraźniejszy sąd	Liczba mieszkańców	Oddalenie w kilometrach od sądu	
				teraz	w przyszłości
1	Uścieryki	Kuty	602	33	—
2	Berwinkowa	"	270	29	4
3	Białoberezka	"	1.267	23	10
4	Chorocowa	"	388	26	7
5	Dołhopole	"	378	40	7
6	Fereskula	"	499	46	13
7	Hołowy	"	1.441	46	13
8	Hrymawa	"	1.246	54	21
9	Jabłonice	"	590	48	15
10	Krasnoiąa	"	851	41	8
11	Perechrestne	"	554	43	10
12	Polanki	"	452	41	8
13	Stebne	"	484	37	4
			9.022		

nie było dotychczas badane przez Wydział krajowy, ani też nie było przedmiotem rozpraw Wysokiego Sejmu.

Utworzenie tego Sądu poruszyło Prezydium c. k. Wyższego Sądu krajowego we Lwowie, zarządziło i przeprowadziło gruntowne dochodzenia i na podstawie ich wyniku delegaci centralnych władz krajowych jednogłośnie zgodzili się na kreowanie tego Sądu. Za tem poszło także Ministerstwo sprawiedliwości, proponuje utworzenie tego Sądu, na co i Wydział krajowy również się zgodził.

11) Utworzenie nowego Sądu powiatowego w Zawałowie (w okręgu Sądu obwodowego w Brzeżanach) dla następujących gmin i obszarów dworskich

**Proponowany okręg nowego Sądu powiatowego
w Zawałowie.**

Lp.	Miejscowość	Teraźniejszy sąd	Liczba mieszkań- ców	Oddalenie w kilo- metrach od sądu	
				teraz	w przy- szłości
1	Boków	Podhajce	1.053	22	13
2	Byszów	"	79	29	19
3	Dryszczów	"	1.100	25	12
4	Hnilcze	"	2.337	24	7
5	Horożanka	"	1.974	25	16
6	Jabłonówka	"	558	9	3·1
7	Kamienna góra	"	154	16	1·4
8	Korzowa	"	762	25	14·4
9	Łysa	"	504	14	5·4
10	Markowa	"	1.095	21	8·4
11	Nosów	"	1.231	16	3·8
12	Panowice	"	364	23	7·9
13	Seredne	"	492	16	3
14	Sławentyn	"	1.246	28	22
15	Szumłany	"	1.444	25	16·1
16	Toustobaby	"	2.118	25	11·4
17	Zastawcze ad Zawałów	"	855	15	1
18	Zawałów	"	1.326	14	—
19	Zaturzyn	"	526	19	5
20	Zawadówka	"	735	24	11·4
			20.653		

Sąd powiatowy w Podhajcach obejmuje obecnie 763·28 kilometr. kwadr. i liczy 57.899 mieszkańców, należy zatem do największych okręgów sądowych w okręgu c. k. wyższego Sądu krajowego we Lwowie. Z tego powodu Sąd powiatowy w Podhajcach i tamtejsze Starostwo poruszyły sprawę utworzenia trzeciego Sądu powiatowego w tym powiecie, mianowicie w Zawałowie. Przeprowadzone dochodzenia potrzebę tę potwierdziły, delegaci centralnych władz krajowych potrzebę tę także zgodnie uznali, c. k. wyższy Sąd krajowy we Lwowie postawił w tym względzie do Ministerstwa sprawiedliwości dodatni wniosek, który Ministerstwo przyjęło i proponuje obecnie utworzenie nowego Sądu powiatowego w Zawałowie, a który to wniosek Wyział krajowy również popiera.

Wreszcie Wydział krajowy podziela zdanie, że na wypadek jeżeliby Sąd obwodowy w Jarosławiu nie miał być zaraz, a względnie równocześnie z Sądem obwodowym w Żółkwi utworzonym, że byłoby wskazaniem okręgi Sądów powiatowych w Cieszanowie i Lubaczowie, należące obecnie do okręgu Sądu krajowego we Lwowie, które jednak przez projektowany okręg Sądu obwodowego w Żółkwi, będą od Lwowa oddzielone, tymczasowo przydzielić do Sądu obwodowego w Przemyśle.

Ponieważ Wysoki Sejm krajowy jak wyżej podano wydał już dawniej przychylnie opinie w sprawie utworzenia Sądów obwodowych w Bochni i Jarosławiu, oraz Sądów powiatowych w Bołszowcach i Jabłonowie, przeto obecnie wypada jeszcze zasięgnąć opinii co do reszty 17. wniosków Ministerstwa sprawiedliwości, względem których bądź niepowzięto żadnej uchwały, bądź też wydano opinię co do obszaru okręgów sądowych, różniące się znacznie od obecnych wniosków.

Przy tej sposobności Wydział krajowy opierając się na uchwałach Wys. Sejmu z dnia 10. września 1888. i 9. Maja 1893 wedle których udzielono c. k. Rządowi opinię iż dla zapewnienia należytego wymiaru sprawiedliwości w kraju tut. pożądanem było utworzenie: w okręgu c. k. Starostwa Borszczowskiego trzeciego Sądu powiatowego z siedzibą w m. Jezierzany, w skład którego weszłyby gminy i obszary dworskie: Jezierzany, Jezierzanka, Bilcze, Cygany, Głęboczek, Olexińce, Kozaczyszna, Kapuścińce, Łanowce, Muszkarow, Szerszeniowce, Piłatowce, Tarnoruda, Zwijakiel i Zielińce, uchwalił postawić wniosek do Wys. Sejmu o ponowne wezwanie c. k. Rządu do utworzenia nowego Sądu powiatowego w Jezierzanach.

Wprawdzie c. k. Ministerstwo sprawiedliwości reskryptem z dnia 12. stycznia 1896. r. L. 23,812 zawiadomiło Wydział krajowy, że odnośnie do powyższych uchwał sejmowych nie przychyliło się do tego żądania; nie podało jednak żadnych motywów tej odmowy.

Gdy atoli okręg Sądu Borszczowskiego liczący 64.246 mieszkańców jest jednym z największych okręgów sądowych we wschodniej części kraju, i gdyby w pow. Borszczowskim utworzono trzeci Sąd powiatowy, jeszcze mimo to obydwie Sądy byłyby bardzo obszerne, bo w tym wypadku okręg Borszczowski wynosiłby 41.334 ludności a okręg w Jezierzanach miałby 22.912 ludności i obydwie te okręgi nie należałyby do mniejszych.

Na tej podstawie Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem uznaje, iż dla dogodności mieszkańców kraju przy wymiarze sprawiedliwości głównie z powodu zaprowadzić się mającej reformy procedury cywilnej, zachodzi nieodzowna potrzeba utworzenia nowych Sądów obwodowych i powiatowych — a mianowicie:

A. W okręgu wyższego Sądu kraj. w Krakowie:

1. Utworzenie Sądu obwodowego w Białej, dla okręgów Sądów powiatowych w Białej, Milówce, Oświęcimiu i Żywcu.

2. Utworzenie Sądu obwodowego w Nowym Targu, dla okręgów sądów powiatowych Czarnym Dunajcu, Jordanowie, Krościenku, Mszanie dolnej i Nowym Targu.

3. Utworzenie Sądu obwodowego dla przestrzeni kraju między Wisłą a Sanem w Tarnobrzegu dla okręgów Sądów powiatowych w Kolbuszowej, Mielcu, Nisku, Rozwadowie, Tarnobrzegu, Ulanowie, oraz dla ewentualnie otworzyć się mających sądów powiatowych w Baranowie, Majdanie i Rudniku.

4. Utworzenie Sądu powiatowego w Baranowie, w okręgu Sądu obwodowego w Rzeszowie, ewentualnie nowo utworzyć się mającego Sądu obwodowego w Tarnobrzegu dla gmin i obszarów dworskich: Baranów, Dąbrowica, Domacyny, Durdy, Dymitrów mały, Dymitrów duży, Knapy, Nagnajów, Siedleszczany, Skopatteni, Padew narodowa, Suchorzów i Wola gołego, z okręgu Sądu powiat. w Tarnobrzegu, oraz Padew kolonia, Piechoty, Przykop, Wojków, Zachwiejów, Zaduszniiki i Zarównice, z okręgu Sądu powiatowego w Mielcu.

5. Utworzenie Sądu powiatowego w Majdanie, w okręgu Sądu obwodowego w Rzeszowie, ewentualnie nowo utworzyć się mającego Sądu obwodowego w Tarnobrzegu, dla gmin i obszarów dworskich, Brzostowa góra, Buda-Hüttenwald, Hadykówka, Huta komorowska, Komarów, Kopcze, Krządka, Majdan, Ostrowy baranowskie, Ostrowy-Kolonia, Ostrowy Tuszowskie, Poręby dyniowskie, Rusinów i Rusinowska wola,

)z okręgu sądu powiatowego w Kolbuszowej); Wilcza wola, z okręgu Sądu powiatowego. w Sokołowie i Alredówka, Dęba, Rozalin i Tarnowska wola, z okręgu Sądu powiatowego w Tarnobrzegu.

6. Utworzenie Sądu powiatowego w Rudniku, w okręgu Sądu obwodowego w Rzeszowie, ewentualnie nowo utworzyć się mającego Sądu obwodowego w Tarnobrzegu: dla gmin i obszarów dworskich, Groble, Jeżowe, Kamień, Kończyce, Kopki Koziarnia, Łętowia, Łętowska wólka, Łowisko, Przędzel, Rudnik, Steinau (Sleniczny), Stróża i Tarnogóra, z okręgu Sądu powiat. Nisku.

7. Utworzenie Sądu powiatowego w Zakliczynie, w okręgu Sądu krajowego w Krakowie, ewentualnie nowo utworzyć się mającego Sądu obwodowego w Bochni, dla gmin i obszarów dworskich, 1. Bieśnik, 2. Biskupice lanckorońskie, 3. Borowa, 4. Chaczewice-Melsztyn, 5. Dzierzaniny, 6. Faliszowice, 7. Faściszowa, 8. Filipowice, 9. Gwóździec, 10. Kończyca, 11. Lustawice, 12. Niedzwiedza, 13. Olszowa, 14. Paleśnica, 15. Piaski-Drużków, 16. Roztoka, 17. Ruda-kameralna, 18. Słona, 19. Stróże, 20. Wesołów, 21. Wola stróżka, 22. Zakliczyn, 23. Zawada lanckorońska, 24. Zdonia, 25. Żłota

8. Wyłączenie gmin i obszarów dworskich: Biadoliny szlacheckie, Jaworsko i Perła z okręgu Sądu powiatowego w Brzesku i przydzielenie ich do okręgu Sądu powiatowego w Wojniczu.

B. W okręgu wyższego Sądu kraj. we Lwowie.

1. Utworzenie Sądu obwodowego w Czortkowie dla okręgów Sądów powiatowych: w Borszczowie, Budzanowie, Czortkowie, Husiatynie, Kopyczyńcach Mielnicy, Tłustem i Zaleszczykach, tudzież dla okręgu ewentualnie nowo utworzyć się mającego Sądu powiatowego w Jagielnicy.

2. Utworzenie Sądu obwodowego w Żółkwi, dla okręgów Sądów powiatowych w Bełzie, Kamionce strumiłowej, Kulikowie, Mostach wielkich, Niemirowie, Rawie ruskiej, Sokalu, Uhnowie i Żółkwi.

3. Utworzenie Sądu powiatowego w Jagielnicy: (z okręgu Sądu obwodowego w Tarnopolu, ewentualnie w okręgu nowoutworzyć się mającego Sądu obwodowego w Czortkowie), dla gmin i obszarów dworskich: Antonów, Chomiakówka ad Jagielnica, Dolina, Jagielnica stara, Jagielnica nowa, Muchawka, Nagórzanka, Rosochacz, Sałówka, Sosołówka, Świdowa, Szulhanówka, Ułaszkwce, Zabłotówka, (z okręgu Sądu powiat. w Czortkowie), Milowce, (z okręgu Sądu powiat. w Tłustem), i Kapuścince, (z okręgu Sądu powiatowego w Borszczowie).

4. Utworzenie Sądu powiatowego w Krasnej, (w okręgu Sądu obwodowego w Stanisławowie), dla gmin i obszarów dworskich: Grabówka, Jasień, Kamień, Krasna, Łdziany, Majdan, Niebyłów, Petranka, Przysłup, Równia, Stoboda niebyłowska, Słoboda równiańska, Śliwki i Topolsko, (z okręgu Sądu powiatowego w Kałuszu).

5. Utworzenie Sądu powiatowego w Podkamieniu, (w okręgu Sądu obwodowego w Złoczowie), dla gmin i obszarów dworskich: Czernica, Hucisko brodzkie, Nakwasza i Tetylkowce, (w okręgu Sądu powiat. w Brodach), Czepiele, Dudyń, Hołubica z Żarkowem, Huta pieniacka, Jańszcze, Kutyszcze, Litowisko, Maleniska, Majdan pieniacki, Niemiacz, Palikrowy, Pańkowce, Pieniaki, Podkamień, Popowce, Styberówka, Szyszkwowce i Zwyżyn, (z okręgu Sądu powiat. w Załoścach).

6. Utworzenie Sądu powiatowego w Strzeliskach nowych, (w okręgu Sądu obwodowego w Brzeżanach z równoczesnem wcieleniem okręgu nowego Sądu powiat. do okręgu Sądu krajowego we Lwowie) dla gmin i obszarów dworskich: Bakowce, Berteszów Zatwigi, Lubeszka, Repechów, Trybuchowce, Żabokruki, (z okręgu Sądu powiat.

w Bóbrce). Hrusiatycze, Kniesioło, Leszczyn, Oryszkowce, Strzeliska nowe, Strzeliska stare, (z okręgu Sądu powiatowego w Chodorowie), Bieńkowce, Fraga, Jahłusz, Lubsza, Mełna, Podbórze, Wyspa, (z okręgu Sądu powiatowego w Rohatynie) i Tuczna z Prybeniem, (z okręgu Sądu powiat. w Przemyślanach).

7. Utworzenie Sądu powiatowego w Uścierykach, (z okręgu Sądu obwodowego w Kołomyi), dla gmin i obszarów dworskich: Berwinkowa, Białobereзка Chorocowa, Dołhopole, Fereskula, Hołowy, Hryniowa, Jabłonica, Krasnoila, Perehrestne Polanki, Stebne i Uścieryki, (z okręgu Sądu powiat. w Kutach).

8. Utworzenie sądu powiatowego w Zawałowie, w okręgu Sądu obwodowego w Brzeżanach, dla gmin i obszarów dworskich: Boków, Byszów, Dryszczów, Hnilcze, Horożanka, Jabłonówka, Kamienna góra, Korzowa, Łysa, Markowa, Nosów, Panowice, Sereďne, Sławentyn, Szumlany, Toustobaby, Zastawcze ad Zawałów, Zaturzyn, Zawadówka, Zawałów, z okręgu Sądu powiat. w Podhajcach.

C. wyraża opinię, iż na wypadek jeżeliby Sąd obwodowy w Jarosławiu nie miał być zazaz, a względnie równocześnie z Sądem obwodowym w Żółkwi utworzonym, byłoby wskazanem okręgi Sądów powiatowych w Cieszanowie i Lubaczowie, należące obecnie do okręgu Sądu krajowego we Lwowie, które jednak przez projektowany okrąg Sądu obwodowego w Żółkwi będą od Lwowa oddzielone, przydzielić tymczasowo do Sądu obwodowego w Przemyślu.

D. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem wzywa c. k. Rząd, ażoby w myśl uchwał swoich od r. 1874 — 1893 zechciał dla należytego wymiaru sprawiedliwości a głównie z powodu reformy procedury cywilnej ustanowić jak najrychlej drugi Sąd powiatowy w powiecie politycznym w Borszczowie — mianowicie w Jezierzanach.

Lwów dnia 6 lutego 1897.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni m. p.

Sprawozdawca:

Dr. Damian Sawczak
Członek Wydziału krajowego

Od pis

odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa we Lwowie z dnia 29. stycznia 1887. L. 905/pr. do Wydziału krajowego we Lwowie.

Z powodu reformy procedury cywilnej Jego Ekscelencyja Pan Minister sprawiedliwości reskrytem z d. 18. lipca 1895 l. 15.369, zaważwał Prezydya wyższych sądów krajowych we Lwowie i w Krakowie do oświadczenia się, jakie zarządzenia administracyjne wydaćby należało, w obec kreowania nowych c. k. sądów.

Na to polecenie przedłożyło Prezydium wyższego sądu krajowego w Krakowie sprawozdanie z 25. lutego 1896 l. 9.501/95 i 4 specjalne sprawozdania, a Prezydium wyższego sądu krajowego we Lwowie sprawozdanie z 5. kwietnia 1896 l. 11.572 i 3 specjalne sprawozdania, w których uczyniono cały szereg wniosków, tyczących się utworzenia trybunałów I instancyi, sądów powiatowych, oraz przeniesienia poszczególnych gmin i obszarów dworskich w granicach istniejących sądów powiatowych.

Wys. c. k. Ministerstwo sprawiedliwości zbadało uczynione wnioski i postanowiło obecnie wziąć pod rozwagę 21 wniosków, poniżej wyszczególnionych, z których wnioski Prezydium wyższego sądu krajowego we Lwowie uczyniono w porozumieniu z delegatami c. k. Namiestnictwa, c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu i Świetnego Wydziału krajowego, którzy brali udział w obradach komisyi zwołanej w tej sprawie.

Wys. c. k. Ministerstwo sprawiedliwości zarządziło wprawdzie niektóre potrzebne jeszcze dochodzenia, sądzi jednak, że na podstawie materiału dotąd zebranego, już teraz odnieść się można do Sejmu krajowego o udzielenie opinii ustawą przepisanej.

Co do wniosków uczynionych przez Sądy i Prezydya trybunałów, których poniżej nie wymienia się, które jednak nie sprzeciwiają się wnioskowi terażniejszym, zastrzegło sobie wys. c. k. Ministerstwo omówienie ich na później.

Wnioski o które chodzi obecnie, są następujące:

A. W okręgu wyższego Sądu kraj. w Krakowie:

1. Utworzenie Sądu obwodowego w Białej, dla okręgów Sądów powiatowych w Białej, Milówce, Oświęcimiu i Żywcu.

2. Utworzenie Sądu obwodowego w Bochni, dla okręgów Sądów powiatowych w Bochni, Brzesku, Niepołomicach, Radłowie, Wiśniczu, Wojniczu i okręgu ewentualnie utworzyć się mającego Sądu powiatowego w Zakliczynie.

3. Utworzenie Sądu obwodowego w Nowym Targu, dla okręgów sądów powiatowych Czarnym Dunajcu, Jordanowie, Krościenku, Mszanie dolnej i Nowym Targu.

4. i 5. Utworzenie Sądu obwodowego dla przestrzeni kraju między Wisłą a Sanem, albo w Tarnobrzegu dla okręgów Sądów powiatowych w Kolbuszowej, Mielcu, Nisku, Rozwadowie, Tarnobrzegu, Ulanowie, oraz dla ewentualnie utworzyć się mających sądów powiatowych w Baranowie, Majdanie i Rudniku, albo w Mielcu, dla okręgów Sądów powiatowych w Dębicy, Kolbuszowej, Mielcu, Radomyślu, Ropczycach, Rozwadowie, Tarnobrzegu, oraz dla ewentualnie utworzyć się mających Sądów powiatowych w Baranowie i Majdanie.

6. Utworzenie sądu powiatowego w Baranowie, w okręgu Sądu obwodowego w Rzeszowie, ewentualnie nowo utworzyć się mającego Sądu obwodowego w Mielcu lub w Tarnobrzegu: dla gmin i obszarów dworskich, Baranów, Dąbrowica, Domacyny, Durdy, Dymitrów mały, Dymitrów duży, Knapy, Naguajów, Siedleszczany, Skopanie, Suchorzów i Wola gołego, z okręgu Sądu powiat. w Tarnobrzegu, oraz Padew kolonia, Padew narodowa, Piechoty, Przykop, Wojków, Zachwiejów, Zaduszniki i Zarównice, z okręgu Sądu powiatowego w Mielcu.

7. Utworzenie Sądu powiatowego w Majdanie, w okręgu Sądu obwodowego w Rzeszowie, ewentualnie nowo utworzyć się mającego Sądu obwodowego w Mielcu lub Tarnobrzegu, dla gmin i obszarów dworskich, Brzostowa góra, Buda-Hüttenwald, Hadykówka, Huta komorowska, Komarów, Kopcie, Krządka, Majdan, Ostrowy baranowskie, Ostrowy-Kolonia, Ostrowy Tuszowskie, Poręby dyniowskie, Rusinów i Rusinowska wola, (z okręgu sądu powiatowego w Kolbuszowej); Wilcza wola, z okręgu Sądu powiatowego w Sokołowie i Alredówka, Dęba, Rozalin i Tarnowska wola, z okręgu Sądu powiatowego w Tarnobrzegu.

8. Utworzenie Sądu powiatowego w Rudniku, w okręgu Sądu obwodowego w Rzeszowie, ewentualnie nowo utworzyć się mającego Sądu obwodowego w Tarnobrzegu: dla gmin i obszarów dworskich, Groble, Jeżowe, Kamień, Kończyce, Kopki Koziarnia, Łętownia, Łętowska wólka, Łowisko, Przędzel, Rudnik, Steinau (Sleniczny), Stróża i Tarnogóra, z okręgu Sądu powiat. Nisku.

9. Utworzenie Sądu powiatowego w Zakliczynie, w okręgu Sądu krajowego w Krakowie, ewentualnie nowo utworzyć się mającego Sądu obwodowego w Bochni, dla gmin i obszarów dworskich, 1. Bieśnik, 2. Biskupice lanckorońskie, 3. Borowa, 4. Chaczewice-Melsztyn, 5. Dzierzaniny, 6. Foliszowice, 7. Faściszowa, 8. Filipowice, 9. Gwóździec, 10. Kończyca, 11. Lustawice, 12. Niedzwiedza, 13. Olszowa, 14. Paleńca, 15. Piaski Drużków, 16. Roztoka, 17. Ruda-kameralna, 18. Słona, 19. Stróże, 20. Wesołów, 21. Wola stróżka, 22. Zakliczyn, 23. Zawada lanckorońska, 24. Zdonia, 25. Złota, z okręgu Sądu powiatowego w Wojniczu, 26. Janowice i 27. Wróblowice, z okręgu Sądu powiat. w Tarnowie, 28. Brzozowa i 29. Siemiechów, z okręgu Sądu powiatow. w Tuchowie, 30. Rostoka-Brzeziny i Tropie, z okręgu sądu powiat. w Nowym Sączu.

10. Wyłączenie gmin i obszarów dworskich, Biadoliny szlacheckie, Jaworsko i Perła z okręgu Sądu powiatowego w Brzesku i przydzielenie ich do okręgu Sądu powiatowego w Wojniczu.

B. W okręgu wyższego Sądu kraj. we Lwowie.

1. Utworzenie Sądu obwodowego w Czortkowie dla okręgów Sądów powiatowych: w Borszczowie, Budzanowie, Czortkowie, Husiatynie, Kopyczyńcach, Mielnicy, Tłustem i Zaleszczykach, tudzież dla okręgu ewentualnie nowo utworzyć się mającego Sądu powiatowego w Jagielnicy.

2. Utworzenie Sądu obwodowego w Jarosławiu, dla okręgów Sądów powiatowych w Cieszanowie, Jarosławiu, Lubaczowie, Pruchniku, Radymnie i Sieniawie.

3. Utworzenie Sądu obwodowego w Żółkwi, dla okręgów Sądów powiatowych w Bełzie, Kamionce strumiłowej, Kulikowie, Mostach wielkich, Niemirowie, Rawie ruskiej, Sokalu, Uhnowie i Żółkwi.

4. Utworzenie Sądu powiatowego w Bołszowcach (w okręgu Sądu obwodowego w Brzeżanach) dla gmin i obszarów dworskich: Bołszowce, Bonszów, Bybło, Chochoniów, Dydiatyn, Hanowce, Herbutów, Jabłonów, Konkolniki, Kunaszów, Podszumlańce, Popławniki, Skomorochy nowe, Skomorochy stare, Słobódka bołszowiecka, Słobódka konkolnicka, /agórze konkolnickie i Żelibory z okręgu Sądu powiat. w Bursztynie.

5. Utworzenie Sądu powiatowego w Jabłonowie (w okręgu Sądu obwodowego w Kołomyi) dla gmin i obszarów dworskich: Akreszory, Bania berezowska, Berezów niżny, Berezów wyżny, Jabłonów, Kowalówka, Łucza, Łuczki, Myszyn, Stopczatów, Tekucza (z okręgu sądu powiatowego w Peczeniżynie) Kosmacz i Utoropy, (z okręgu sądu powiatowego w Kosowie).

6. Utworzenie Sądu powiatowego w Jagielnicy: (z okręgu Sądu obwodowego w Tarnopolu, ewentualnie w okręgu nowoutworzyć się mającego Sądu obwodowego w Czortkowie), dla gmin i obszarów dworskich: Antonów, Chomiakówka ad Jagielnica, Dolina, Jagielnica stara, Jagielnica nowa, Muchawka, Nagórzanka, Rosochacz, Sałówka, Sosółwka, Świdowa, Szulhanówka, Ułaszowce, Zabłotówka, (z okręgu Sądu powiat. w Czortkowie), Miłowce, (z okręgu Sądu powiat. w Tłustem), i Kapuścince, (z okręgu Sądu powiat. w Borszczowie).

7. Utworzenie Sądu powiatowego w Krasnej, (w okręgu Sądu obwodowego w Stanisławowie), dla gmin i obszarów dworskich: Grabówka, Jasień, Kamień, Krasna, Łdziany, Majdan, Niebyłów, Petranka, Przysłup, Równia, Stoboda niebyłowska, Słoboda równiańska, Śliwki i Topolsko, (z okręgu Sądu powiatowego w Kałuszu).

8. Utworzenie Sądu powiatowego w Podkamieniu, (w okręgu Sądu obwodowego w Złoczowie), dla gmin i obszarów dworskich: Czernica, Hucisko brodzkie, Nakwasza i Tetylkowce, (w okręgu Sądu powiat. w Brodach), Czeniele, Dudźń, Hołubica z Żarkowem, Huta pieniacka, Jaśniszcze, Kutyszcze, Litowisko, Maleniska, Majdan pieniacki, Niemiacz, Polikrowy, Pańkowce, Pieniaki, Podkamień, Popowce, Styberówka, Szyszczkowce i Zwyżyn, (z okręgu Sądu powiat. w Załoścach).

9 Utworzenie Sądu powiatowego w Strzeliskach nowych, (w okręgu Sądu obwodowego w Brzeżanach z równoczesnem wcieleniem okręgu nowego Sądu powiat. do okręgu Sądu krajowego we Lwowie) dla gmin i obszarów dworskich: Bakowce, Berteszów Zatwigi, Lubeszka, Repechów, Trybuchowce, Żabokruki, (z okręgu Sądu powiat. w Bóbrce). Hrusiatycze, Kniesioło. Leszczyn, Oryszkowce, Strzeliska nowe, Strzeliska stare, (z okręgu Sądu powiatowego w Chodorowie), Bienkówce, Fraga, Jakłusz, Lubsza, Metna, Podbórze, Wyspa, (z okręgu Sądu powiatowego w Rohatynie) i Tucza z Prybeniem, (z okręgu Sądu powiat. w Przemyślanach).

10 Utworzenie Sądu powiatowego w Uścierykach, (z okręgu Sądu obwodowego w Kołomyi), dla gmin i obszarów dworskich: Berwinkowa, Białobereзка, Chorocowa, Dołhopole, Fereskuła, Hołowy, Hryniowa, Jabłouica, Krosnoila, Perechrestne, Polanki, Stebne i Uścieryki, (z okręgu Sądu powiat. w Kutach).

11. Utworzenie sądu powiatowego w Zawałowie, w okręgu Sądu obwodowego w Brzeżanach, dla gmin i obszarów dworskich: Boków, Byszów, Dryszczów, Hnilcze, Horożanka, Jabłonówka, Kamienna góra, Korzowa Łysa, Markowa, Nosow, Panowice, Seredne, Sławentyn, Szumlany, Toustobaby, Zastawcze ad Zawałów, Zachorzyn, Zawadówka, Zawałów, z okręgu Sądu powiat. w Podhajcach.

Ponieważ Sejm krajowy wydał już przychylnie opinie w sprawie utworzenia Sądów obwodowych w Bochni i Jarosławiu, oraz Sądów powiatowych w Bołszowcach i Jabłonowie, wypada obecnie zasięgnąć opinii Sejmu co do dalszych 17 wniosków, względem których

bądź nie powzięto żadnej uchwały, bądź też wydano opinie co do obszaru okręgów sądowych, różniące się znacznie od obecnych wniosków.

Wysokie Ministerstwo sprawiedliwości zaznaczyło, że szczególniejszą wagę kłaść musi na utworzenie sądów obwodowych w Czortkowie, Żółkwi oraz Tarnobrzegu ewentualnie Mielcu, w drugim zaś rzędzie stawia sprawy utworzenia Sądów obwodowych w Bochni i Jarosławiu, tudzież w Białej i w Nowym Targu.

Wskutek reskryptu Jego Ekscelencyi Pana Ministra sprawiedliwości z dnia 21. stycznia 1897 l. 23.853, mam zaszczyt udzielić Świątnemu Wydziałowi krajowemu w załączeniu 7. akta dochodzenia, przeprowadzonego w sprawie kreowania wymienionych wyżej Sądów powiatowych i trybunałów z prośbą, aby w sprawie utworzenia Sądów obwodowych w Białej, Czortkowie, Nowym Targu, Tarnobrzegu lub Mielcu i Żółkwi, oraz Sądów powiatowych w Baranowie, Jagielnicy, Krasnej, Majdanie, Podkamieniu, Rudniku, Strzeliskach nowych, Uścieżykach, Zakliczynie i Zawałowie, dalej w sprawie wydzielenia trzech gmin z okręgu Sądu powiatowego w Brzesku i przydzielenie ich do okręgu Sądu powiatowego w Wojniczu, w końcu co do kwestyi, czy na wypadek, jeżeliby Sąd obwodowy w Jarosławiu nie miał być zaraz, a względnie równocześnie z Sądem obwodowym w Żółkwi otworzony, nie byłoby wskazaniem okręgi Sądów powiatowych w Cieszanowie i Lubaczowie, należące obecnie do okręgu Sądu krajowego we Lwowie, które jednak przez projektowany okręg Sądu obwodowego w Żółkwi, będą od Lwowa oddzielone, przydzielić tymczasowo do Sądu obwodowego w Przemyślu — zechciał stosownie do §. 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 1873 Nr. 62 Dz. u. p. i §. 2 ustawy z dnia 11 czerwca 1838 N. 59 dz. u. p. spowodować wydanie przez Sejm krajowy opinii i zawiadomić mnie o powziętych uchwałach Sejmu krajowego za zwrotem komunikatu.

